

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z odwołania Z.P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 grudnia 2022 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 24 maja 2021 r., sygn. akt XIII Ua 10/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
[...] Oddziału w Warszawie na rzecz ubezpieczonej Z.P. kwotę 240
zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 maja 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy z odwołania Z.P. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Warszawie o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 października 2020 r., sygn. akt VII U 495/18 oddalił apelację oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w

Warszawie na rzecz Z.P. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w całości i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Pozwany skargę kasacyjną oparł na naruszeniu przepisu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych polegającym na błędnej wykładni ww. przepisu i przyjęciu, że zwykle czynności pracownicze wykonywane przez A.P. w dniu 2 sierpnia 2017 r., w normalnych dla tego okresu warunkach pogodowych można ocenić jako zewnętrzną przyczynę wypadku.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. W przypadku nie uwzględnienia powyższego wniosku wskazał na istniejącą potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście zasadnej, wyjaśnił, że brak było wyjątkowych okoliczności, które można byłoby uznać za przyczynę zewnętrzną wypadku przy pracy. Uzyskana w toku postępowania opinia biegłego lekarza specjalisty wskazuje jedynie, że wysoka temperatura była czynnikiem współsprawczym wraz ze schorzeniami zmarłego. Opinia ta jednak nie może stanowić podstawy do uznania, że praca nie była wykonywana w typowych, normalnych warunkach. W sprawie objętej niniejszą skargą, Sądy obu instancji nie wskazały na przekroczenie limitu dopuszczalnych godzin pracy przez pracownika lub naruszenie norm BHP. Zmarły w dniu [...] 2017 r. wykonywał normalną, zwykłą pracę dla listonosza - roznosił przesyłki. Brak było informacji o jakiejś stresującej sytuacji, czy innym nietypowym zdarzeniu. Z akt sprawy nie wynika również aby zmarły wykonywał dodatkową, ponadnormatywną pracę. Do zdarzenia z [...] 2017 r. doszło w normalnych dla danego okresu roku warunkach pogodowych.

Odnosnie drugiej przesłanki pozwany wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Wskazał

przy tym na ścierające się w doktrynie i judykaturze dwa poglądy. Zgodnie z pierwszym poglądem, zwykłe czynności, podejmowane w codziennej pracy, w normalnych warunkach, wykonywane jednak w nadmiernym - przy uwzględnieniu właściwości pracownika, jego indywidualnych cech fizycznych lub psychicznych - wysiłku mogą być czynnikiem zewnętrznym powodującym uraz narządu zmienionego chorobą, bez potrzeby wykazywania szczególnych okoliczności w przebiegu pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2019 r., I PK 215/17).

Zgodnie z drugim z poglądów na temat zewnętrznej przyczyny wypadku przy pracy należy przyjąć, że przyczyny zewnętrznej nie stanowi codzienna, nawet ciężka praca, jeśli w dniu zdarzenia nie wystąpiły nadzwyczajne okoliczności w jej świadczeniu; uznaje się za ową nadzwyczajną okoliczność nadmierne przemęczenie pracownika, między innymi ponadnormatywną pracę w dniu wypadku lub (wyjątkowo) w dłuższym okresie czasu, w szczególnie niekorzystnych warunkach atmosferycznych (w upale, chłodzie, dużym zawilgoceniu), w pomieszczeniach z brakiem dostępu świeżego powietrza, a także wystąpienie dodatkowego czynnika w postaci stresu.

Co do zasady za przeważający, zdaniem skarżącego, należy uznać pogląd zgodnie z którym wykonywanie zwykłych (typowych, normalnych), choćby stresujących lub wymagających dużego wysiłku fizycznego, czynności (obowiązków) przez pracownika, u którego nastąpiło zaostrzenie procesu chorobowego (doszło do urazu narządu zmienionego chorobą), wystąpiło pogorszenia stanu zdrowia w czasie i miejscu wykonywania zatrudnienia, nie może być uznane za zewnętrzną przyczynę wypadku przy pracy, gdyż sama praca nie może stanowić zewnętrznej przyczyny w rozumieniu definicji wypadku przy pracy, ale może nią być szczególna (nadzwyczajna) okoliczność w przebiegu pracy, nadzwyczajna sytuacja związana z tą pracą, która staje się współdziałającą przyczyną zewnętrzną (tak m.in. w: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2021 r., I USKP 15/21).

Pozwany podkreślił, że w wyroku Sądu Apelacyjnego w z dnia 10 stycznia 2020 r., sygn. akt III AUa 804/18 wskazano, że nawet codzienne czynności wykonywane w normalnych warunkach przez pracownika o zmniejszonej sprawności, czy to na skutek choroby, czy też w wyniku postępujących zmian w organizmie, mogą być - w zależności od całokształtu okoliczności - uznane za

podjęte przy użyciu nadmiernego dla tego pracownika wysiłku. W sprawie objętej skargą Sąd powołał się na tożsamą wykładnię art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Przyjęcie w orzecznictwie dwóch różnych wykładni ww. przepisu musi jednak prowadzić do istotnych rozbieżności. Brak jest też dostatecznych kryteriów umożliwiających rozróżnienie sytuacji gdy pracownik podjął nadmierny wysiłek oraz gdy wykonuje zwykłe czynności i wypadek spowodowany jest wyłącznie schorzeniami pracownika. Konieczne jest zatem wskazanie, czy sama temperatura, która jednak nie przekracza norm przyjętych dla danego okresu może stanowić przyczynę zewnętrzną w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wątpliwości budzi również fakt, że w zbliżonych stanach faktycznych zapadają różne wyroki zależnie od tego czy Sąd uzna za konieczne dla uznania zdarzenia za wypadek przy pracy wykazywanie szczególnych okoliczności w przebiegu pracy.

Ubezpieczona wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania gdyż w jej ocenie skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona oraz nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz o zasądzenie na rzecz ubezpieczonej od organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juredykcyjnej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba

rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie została jednak spełniona.

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

W pierwszej kolejności wspomnieć można, że ujęte w skardze przesłanki przedsądu wzajemnie się wykluczają. W orzecznictwie przyjęty jest pogląd, że nie można twierdzić, iż skarga jest oczywiście uzasadniona (co ma miejsce wówczas, gdy stwierdzone naruszenia prawa są widoczne na pierwszy rzut oka, bez pogłębionej analizy prawnej) i że jednocześnie w sprawie występują poważne zagadnienia prawne, które wymagają zaangażowania Sądu Najwyższego w dokonanie pogłębionej interpretacji niejasnych przepisów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171). To co ma świadczyć o oczywistej zasadności skargi nie może być jednocześnie ujmowane jako podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., gdyż jeżeli występuje istotne zagadnienie prawne albo poważny problem świadczący o potrzebie wykładni przepisu, to nie można jednocześnie twierdzić, że z tych samych przyczyn skarga jest oczywiście uzasadniona, jako że twierdzenie o oczywistej zasadności skargi pozostaje wówczas w kolizji z problemami prawnymi warunkującymi pierwszą i drugą podstawę przedsądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675225). W związku z powyższym nie do pogodzenia z oczywistością skargi jest stawianie w niej zagadnień prawnych, wymagających rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy ani wskazywanie na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, LEX nr 1365662).

Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji oraz wniesionej skargi kasacyjnej nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Z mocy art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. W granicach zaskarżenia bierze jednak pod rozwagę nieważność postępowania. Zgodnie z art. 398³ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub podstawie naruszenia przepisów postępowania. Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym. W świetle art. 327¹ § 1 k.p.c. (w poprzednim stanie prawnym art. 328 § 2 k.p.c.) w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa

materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541). I odwrotnie - zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Zatem najpierw decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której zależy wynik sprawy. Ponadto nie powinny pomijać ograniczenia z art. 398³ § 3 k.p.c., w myśl którego podstawy skargi kasacyjnej nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W postępowaniu kasacyjnym zachodzi też związanie ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Podkreślić zatem należy, że autor skargi kasacyjnej w jej podstawach nie podniósł zarzutu naruszenia prawa procesowego, a więc nie próbuje powiązać zarzucanego uchybienia przepisom prawa materialnego z naruszeniem przepisów postępowania. Skarżący w żaden sposób nie uzasadnił również na czym miałyby polegać uzasadniona oczywistość skargi.

Istota rozpoznawanej sprawy sprowadzała się do ustalenia, czy przyczyną zewnętrzną wypadku przy pracy, stanowiącą współprzyczynę w stosunku do samoistnej przyczyny wewnętrznej (schorzeń kardiologicznych ubezpieczonego), mogą być normalne, zgodne z BHP warunki świadczenia pracy, nawet gdy świadczona praca wymaga wysiłku fizycznego i jest świadczona w nietypowych okolicznościach (tu w podwyższonej temperaturze i presji czasu na wykonanie pracy).

Za wypadek przy pracy uważa się bowiem nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych). Przytoczona definicja wypadku przy pracy zakłada, że decydujące znaczenie dla uznania

zdarzenia za wypadek przy pracy ma jego przyczyna zewnętrzna, pochodząca spoza organizmu ubezpieczonego (pracownika).

Podkreślenia wymaga, że samoistne schorzenie, chociażby wystąpiło nagle i w toku świadczenia pracy, nie może być uznane za wypadek przy pracy (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 września 2017 r., II UK 422/16, LEX nr 2397607; z dnia 18 stycznia 2017 r., III PK 50/16, LEX nr 2261777; z dnia 4 listopada 2014 r., III UK 32/14, LEX nr 1628875). W orzecznictwie przyjmuje się, że uszczerbek na zdrowiu pracownika spowodowany czynnikiem samoistnym (pochodzącym z organizmu pracownika) może stanowić wypadek przy pracy, jeżeli został wywołany nadmiernym w okolicznościach danego wypadku wysiłkiem fizycznym, psychicznym lub silnym stresem. W szczególności, występowanie u pracownika schorzeń samoistnych nie wyklucza uznania zdarzenia za wypadek przy pracy, jeżeli w środowisku pracy zaistniały czynniki przyspieszające bądź pogłębiające proces chorobowy.

Jednak często zdarza się, że nagłe zdarzenie (np. zawał serca, udar mózgu) wywołuje nie jedna, lecz więcej przyczyn, w tym o charakterze mieszanym (zewnętrzna i wewnętrzna). W tym ostatnim przypadku przyczyna zewnętrzna może przyspieszyć lub pogorszyć istniejący stan chorobowy i w tym znaczeniu stać się przyczyną wypadku przy pracy. Powstaje wtedy problem, czy i według jakich kryteriów zdarzenie wywołane zespołem przyczyn może być kwalifikowane jako wypadek przy pracy.

W tym miejscu przywołać należy uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 1963 r., III PO 15/62 (OSNCP 1963 nr 10, poz. 215). Stwierdzono w niej, że przyczyną sprawczą zdarzenia może być każdy czynnik zewnętrzny (tzn. niewynikający z wewnętrznych właściwości człowieka) zdolny w istniejących warunkach wywołać szkodliwe skutki. W takim znaczeniu przyczyną zewnętrzną zdarzenia może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, siły przyrody lecz także zachowania i czynności samego poszkodowanego (np. potknięcie się, odruch). Taką przyczyną jest również nadmierny wysiłek pracownika, za który - u człowieka dotkniętego schorzeniem samoistnym - może być uważana praca wykonywana jako codzienne zadanie w warunkach normalnych, gdyż nadmierność

wysiłku pracownika powinna być oceniana przy uwzględnieniu jego indywidualnych właściwości, aktualnego stanu zdrowia, sprawności ustroju.

Od czasu podjęcia tej uchwały w doktrynie i judykaturze ścierają się dwa poglądy. Zgodnie z pierwszym poglądem, zwykłe czynności, podejmowane w codziennej pracy, w normalnych warunkach, wykonywane jednak w nadmiernym - przy uwzględnieniu właściwości pracownika, jego indywidualnych cech fizycznych lub psychicznych - wysiłku mogą być czynnikiem zewnętrznym powodującym uraz narządu zmienionego chorobą, bez potrzeby wykazywania szczególnych okoliczności w przebiegu pracy (patrz na przykład wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lipca 1991 r., II PRN 3/91 (OSP 1992 nr 11-12, poz. 263, z glosą I. Jędrasik-Jankowskiej); z dnia 8 listopada 1994 r., II PRN 7/94 (OSNAPiUS 1995 nr 9, poz. 108); z dnia 5 lutego 1997 r., II UKN 85/96 (OSNAPiUS 1997 nr 19, poz. 386); z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 130/97 (OSNAPiUS 1998 nr 7, poz. 219); z dnia 15 czerwca 1999 r., II UKN 2/99 (OSNAPiUS 2000 nr 17, poz. 663); z dnia 22 listopada 2000 r., II UKN 63/00 (OSNAPiUS 2002 nr 13, poz. 316).

Dominująca jest jednak linia orzecznictwa, zgodnie z którą wykonywanie zwykłych, codziennych obowiązków w warunkach typowych dla danego stanowiska pracy - przy uwzględnieniu indywidualnych predyspozycji zdrowotnych pracownika - może jedynie wyjątkowo stanowić dla niego nadmierne obciążenie i stać się zewnętrzną przyczyną zdarzenia (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lipca 1991 r., II PRN 3/39, OSP 1992 nr 11-12, poz. 263; z dnia 25 października 1994 r., II URN 38/94, OSNAPiUS 1995 nr 4, poz. 52; z dnia 21 maja 1997 r., II UKN 130/97, OSNAPiUS 1998 nr 7, poz. 219; z dnia 30 czerwca 1999 r., II UKN 22/99, OSNAPiUS 2000 nr 18, poz. 696; z dnia 18 sierpnia 1999 r., II UKN 87/99, OSNAPiUS nr 20, poz. 760 i z dnia 19 czerwca 2001 r., II UKN 419/00, OSNP 2003 nr 5, poz. 136). Podkreśla się przy tym, że istnienia związku przyczynowego między rodzajem wykonywanej pracy i warunkami, w jakich jest ona świadczona, a gwałtownym pogorszeniem stanu zdrowia pracownika nie można domniemywać ani przypuszczać, lecz przyjęcie takiej tezy powinno mieć uzasadnienie w materiale dowodowym sprawy (w szczególności opinii biegłych lekarzy odpowiednich specjalności), analizowanym w kontekście posiadanej przez biegłych wiedzy medycznej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 lipca 1994 r., II PRN 4/94,

OSNAPiUS 1994 nr 9, poz. 146; z dnia 8 listopada 1994 r., II PRN 6/94, OSNAPiUS 1995 nr 10, poz. 122; z dnia 29 stycznia 1997 r., II UKN 70/96, OSNAPiUS 1997 nr 18, poz. 357; z dnia 8 sierpnia 1999 r., II UKN 74/99, OSNAPiUS 2000 nr 19, poz. 731). Towarzyszący wykonywaniu pracy nadmierny wysiłek fizyczny (albo silny stres) musi zaś być istotnym ogniwem w łańcuchu przyczynowo-skutkowym, prowadzącym do gwałtanego pogorszenia stanu zdrowia pracownika (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 lutego 1997 r., II UKN 85/96, OSNAPiUS 1997 nr 19, poz. 386 i z dnia 29 października 1997 r., II UKN 304/97, OSNAPiUS 1998 nr 15, poz. 464).

Sąd Najwyższy rozpoznający skargę kasacyjną opowiada się za tym prezentowanym w doktrynie i judykaturze poglądem na temat zbiegu zewnętrznej i wewnętrznej przyczyny wypadku przy pracy. Musi więc wystąpić szczególna (nadzwyczajna, nietypowa) okoliczność w przebiegu pracy, aby takie zaostrezenie procesu chorobowego mogło być uznane za skutek przyczyny zewnętrznej zdarzenia wypadkowego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 1976 r., III PZP 2/76, OSNCP 1976 nr 11, poz. 239; Nowe Prawo 1978 nr 1, s. 154, z glosą J. Mazurka oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 lutego 1996 r., II PRN 2/96, OSNAPiUS 1996 nr 17, poz. 252; z dnia 16 kwietnia 1997 r., II UKN 66/97, OSNAPiUS 1998 nr 2, poz. 53; z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 407/97, OSNAPiUS 1998 nr 21, poz. 644; z dnia 25 stycznia 2000 r., II UKN 347/99, OSNAPiUS 2001 nr 11, poz. 395 i z dnia 4 października 2000 r., I PKN 70/00, OSNAPiUS 2002 nr 11, poz. 262). Taką szczególną okolicznością może być na przykład wyjątkowy, nadmierny wysiłek fizyczny związany z pracą trwającą dłużej niż dopuszczalny limit godzin (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 1968 r., I PR 449/67, OSNCP 1968 nr 12, poz. 216), wykonywanie pracy przez pracownika przemęczonego dotychczasową jej intensywnością i rozmiarem oraz brakiem możliwości odpoczynku w dłuższym okresie czasu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1999 r., II UKN 22/99, OSNAPiUS 2000 nr 18, poz. 696), a także nakazanie przez pracodawcę pracy wbrew treści zaświadczenia lekarskiego, zawierającego przeciwwskazania do jej wykonywania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 r., I UK 192/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 5, s. 269).

Takie szczególne okoliczności w niniejszej sprawie wystąpiły. Z wiążących Sąd Najwyższy ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że przyczyną zewnętrzną wypadku było zmęczenie pracą i dodatkowy wysiłek fizyczny w trakcie roznoszenia przesyłek w niekorzystnych warunkach atmosferycznych (upał), co spowodowało u zmarłego zwiększone zapotrzebowanie mięśnia serca na tlen. Biegły kardiolog wyraźnie podkreślił, że w związku z tym, że objawy choroby nastąpiły nagle w czasie pracy należy przyjąć, że stała się ona czynnikiem zewnętrznym - współsprawczym zaburzeń pracy serca obok istnienia wcześniejszych przyczyn, jaką była miażdżyca tętnic wieńcowych.

W związku z powyższym skarżący nie zdołał wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. i art. 108 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

as

l.n